

[Hans Pinstrup.]

Ifølge det landøkonomiske driftsbureau opnåede landbruget sidste år et merudbytte i forhold til det foregående år, da forrentningsprocenten kun var 3,0, på 120 kr. pr. ha, men i samme tidsrum androg nyinvesteringerne 133 kr. pr. ha, sådan at hele merudbyttet + 13 kr. pr. ha er medgået til investeringer, hvorved landbrugets likviditet forringedes trods merudbyttet. Der var med andre ord ikke penge både til skatter og nyinvesteringer. Det er sandheden om landbrugets økonomiske vilkår og dets skattebyrder.

Måske vil man sige: investeringen har været for stor. Dette vil dog næppe kunne fastholdes, da det er denne investering, der danner grundlaget for, at landbrugets produktion og eksport har overskredet førkrigniveauet. Ellers ville Danmarks valutamæssige stilling i dag have været langt alvorligere.

Når man i disse dage læser samtlige hovedstadsblade, må man sige, at det er en dårlig tak, danske landbrugshjem får for deres rent ud fantastiske arbejds- og produktionsindsats, hvorved man med en stærkt nedskåret import af råstoffer har overskredet førkrigstidens produktion, så at landbrugets udførselsoverskud for året 1949 androg 1 706 mill. kr. og alene for de første 9 måneder af 1 950 beløber sig til 1575 mill. kr. Landbruget har gjort sin indsats i landets genopbygning. Det er landbrugets arbejde, der i første række sikrer os den nødvendige valuta. Produktionens forøgelse i landbruget er langt større pr. arbejder end i noget andet erhverv. Hvorfor fortier man dette forhold? Kun få herinde forstår vel, hvad gennemførelsen af denne produktion kræver af arbejdsindsats, af omtanke og teknisk viden hos landbrugets udøvere. Der arbejdes hårdere, og livet er meget mere bundet i de danske landbrugshjem end i de fleste andre virksomheder, og der må advares mod en lovgivning, der ikke gør det muligt for landbruget at gennemføre tidens nødvendige tekniske udbygning. Afgangen fra landbruget, 80 000 færre kvinder i landbruget end mænd, taler sit alvorlige sprog herom. Det er udviklingen, som vi har været vidne til i vore nabolande.

Der må advares mod bestemmelser, der gennem særbeskatning fratager landbruge-

ren høstudbyttet, når høsten er god, og lader ham bære tabet, når høsten slår fejl. I så fald vil det ikke være gørligt at drive landbrug i Danmark med vort skiftende klima. Landbruget har jo ingen pristalsordning til dækning mod stigende udgifter, skatter, m. v. og mod svigtende indtægter. Altså er her i virkeligheden et område, hvor landbruget indtager en minusstilling.

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen spurgte i formiddags om landbrugets forrentningsprocenter. Efterhånden som de foreligger, vil de kunne findes i beretninger fra landøkonomisk driftsbureau.

I gennemsnit for årene 1945—1948 opnåede landbruget kun 3,0 pct.s forrentning og tilmed kun af den investerede kapital, hvorved forstås gennemsnittet af de sidste 20 års handelsværdi, altså ikke så nær dækning for det samlede normale rentekrav. Man skulle sammenligne dette udbytte med andre virksomheders overskud. Den større høst sidste år vil naturligvis forbedre resultatet noget, men det vil også være afgørende nødvendigt, om man ønsker landbrugets udbygning og landbrugseksporten sikret. Der øves i disse dage en dårlig gerning ved på urigtigt grundlag at øge skellet befolkningsgrupperne imellem. Det er endvidere urigtigt, at devalueringen gav landbruget en mægtig gevinst. Devalueringen gav landbruget som helhed tab. Priserne forblev uændrede, men landbrugets råstoffer steg i pris, nøje opgjort af landøkonomisk driftsbureau, dannende baggrunden for vort øgede priskrav til England. Som valutaskabende erhverv er landbruget i forgrunden. Det vil både landet valutamæssigt ilde, om man bandt mulen på den okse, der tærsker. Dette være sagt såvel til hovedstadspressen som til medlemmer, der har givet udtryk for manglende kendskab til de virkelige forhold.

Med den dybeste alvor ser man i de tusinder landbrugshjem på omkostningsniveauets fortsatte stigning, på kapløbet mellem skatter, pristal og lønninger og de alvorlige følger heraf for et eksporterhverv, der skal kunne konkurrere på verdensmarkedet. Dette kapløb må standses. Finansministeren har stillet sine forslag. Om det var at vente, er de meget teoretisk opstillet, og med altfor lidt hensyntagen til livets mangfoldighed og til produktionens fremme. Arbejde og